

SPROGMENŲ ATITIKTIES ATESTAVIMO PROCEDŪRŲ APRAŠAS

1. B MODULIS: ES tipo tyrimas.

1.1. ES tipo tyrimas yra atitikties įvertinimo procedūros dalis, kurią taikydama paskelbtoji (notifikuota) įstaiga tiria techninį sprogmenų projektą, taip pat patikrina ir patvirtina, kad techninis sprogmenų projektas atitinka jam taikomus Sprogmenų gamybos saugos, atitikties vertinimo ir sprogmenų techninių dokumentų suderinimo taisyklių (toliau – taisyklės) reikalavimus.

1.2. ES tipo tyrimas atliekamas kaip sprogmenų atitikties techniniam projektui vertinimas atliekant techninių dokumentų ir Sprogmenų atitikties atestavimo procedūrų aprašo (toliau – aprašas) 1.3 punkte nurodytų patvirtinančių duomenų tyrimą ir numatomos gatavo gaminio produkcijos tipinio pavyzdžio tyrimą (produkcijos rūšies ir projekto tipo derinimas).

1.3. Gamintojas ES tipo tyrimo paraišką pateikia vienai pasirinktai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai.

Su paraiška pateikiama ši informacija ir dokumentai:

1.3.1. gamintojo pavadinimas ir adresas bei, jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas, atstovo pavadinimas ir adresas;

1.3.2. rašytinis pareiškimas, kad ta pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai;

1.3.3. techniniai dokumentai. Techniniai dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti sprogmenų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, be to, prie jų pridama tinkama pavojaus (-ų) analizė ir įvertinimas. Techniniuose dokumentuose nurodomi taikytini reikalavimai, ir šie dokumentai, kiek reikia vertinimui, apima sprogmenų projektavimą, gamybą ir veikimą. Techninius dokumentus, kai tikslinga, sudaro bent ši informacija:

1.3.3.1. bendras sprogmenų aprašymas;

1.3.3.2. projekto eskizas ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kt. brėžiniai ir schemas;

1.3.3.3. tiems brėžiniams ir schemoms bei sprogmenų veikimui būtini suprasti aprašymai ir paaiškinimai;

1.3.3.4. visiškai arba iš dalies taikomų darnųjų standartų, kurių nuorodos paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, sąrašas ir, jeigu tie darnieji standartai nebuvo taikomi, sprendimų, kuriais užtikrinama atitiktis esminiams taisyklių saugos reikalavimams, aprašymas, įskaitant taikytų kitų susijusių techninių specifikacijų sąrašą. Jeigu darnieji standartai taikyti iš dalies, techniniuose dokumentuose nurodomos taikytos dalys;

1.3.3.5. atliktų projektinių skaičiavimų, patikrinimų ir kt. rezultatai;

1.3.3.6. bandymų ataskaitos;

1.3.4. tipiniai numatomos produkcijos pavyzdžiai. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali paprašyti pateikti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai vykdyti;

1.3.5. techniniam projektui pasirinkto sprendinio tinkamumą patvirtinantys duomenys. Pateikiant patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai, ypač tais atvejais, kai susiję darnieji standartai buvo taikyti ne visi, o tik tam tikros jų dalys. Prireikus į patvirtinančius duomenis įtraukiami rezultatai, gauti atliekant bandymus pagal kitas atitinkamas technines specifikacijas atitinkamoje gamintojo laboratorijoje arba kitoje bandymų laboratorijoje jo vardu ir jo atsakomybe.

1.4. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga:

1.4.1. vertindama sprogmenį – išnagrinėja techninius dokumentus ir patvirtinamuosius duomenis, kad įvertintų sprogmenų techninio projekto tinkamumą;

1.4.2. vertindama pavyzdį (-džius) – patikrina, ar pavyzdys (-džiai) pagamintas (-i) pagal techninius dokumentus, nustato dalis, kurios buvo suprojektuotos pagal taikomas atitinkamų darnųjų standartų nuostatas, taip pat dalis, kurios buvo suprojektuotos pagal kitas atitinkamas technines specifikacijas;

1.4.3. atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar teisingai taikyti gamintojo pasirinkti atitinkamuose darniuosiuose standartuose nustatyti sprendiniai;

1.4.4. jei susijusiuose darniuosiuose standartuose nustatyti sprendiniai nebuvo taikomi, atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar gamintojo, taikančio kitas atitinkamas technines specifikacijas, pasirinktais sprendiniais įvykdomi taisyklių atitinkami esminiai saugos reikalavimai;

1.4.5. susitaria su gamintoju dėl vietos, kurioje bus atliekami tyrimai ir bandymai.

1.5. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga parengia vertinimo ataskaitą, kurioje nurodo pagal šio aprašo 1.4 punktą atliktus veiksmus ir jų rezultatus. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, nedarydama poveikio pareigoms, kurias ji turi notifikuojančiųjų institucijų atžvilgiu, visą vertinimo ataskaitos turinį arba jo dalį paskelbia tik gavusi gamintojo sutikimą.

1.6. Jei gaminio tipas atitinka atitinkamam sprogmeniui taikytinus taisyklių reikalavimus, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gamintojui išduoda ES tipo tyrimo sertifikatą. Sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvados, jo galiojimo sąlygos (jei yra) ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys. Prie ES tipo tyrimo sertifikato gali būti pridėtas vienas ar daugiau priedų.

ES tipo tyrimo sertifikate ir jo prieduose turi būti visa reikiama informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti pagamintų sprogmenų atitiktį ištirtam tipui ir atlikti veikimo patikrinimą.

Jei tipas neatitinka taisyklių taikytinų reikalavimų, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atsisako išduoti ES tipo tyrimo sertifikatą ir tai praneša pareiškėjui, nurodydama išsamias atsisakymo priežastis.

1.7. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga seka visuotinai pripažįstamas mokslo ir technikos naujoves, kurios rodo, kad patvirtintas tipas gali nebeatitikti taikomų taisyklių reikalavimų, ir sprendžia, ar dėl tokių pokyčių būtina atlikti papildomus tyrimus. Jei tyrimai reikalingi, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga tai praneša gamintojui.

Gamintojas praneša paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai, saugančiai su ES tipo tyrimo sertifikatu susijusius techninius dokumentus, apie visus patvirtinto tipo pakeitimus, kurie gali turėti įtakos sprogmenų atitikčiai esminiams taisyklių saugos reikalavimams arba to sertifikato galiojimo sąlygoms. Tokiems pakeitimams reikalingas papildomas patvirtinimas, išduodamas kaip pirminio ES tipo tyrimo sertifikato papildymas.

1.8. Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja ją notifikuojančiąją instituciją apie išduotus ir (arba) panaikintus ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus ir periodiškai arba gavusi prašymą pateikia notifikuojančiosioms institucijoms tokių atsisakytų išduoti, laikinai sustabdytų arba kitaip apriboto galiojimo sertifikatų ir (arba) jų papildymų sąrašą.

Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja kitas paskelbtąsias (notifikuotas) įstaigas apie atsisakytus išduoti, panaikintus, laikinai sustabdytus ar kitaip apriboto galiojimo ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus, o gavusi prašymą – ir apie tokius išduotus sertifikatus ir (arba) jų papildymus.

Komisija, valstybės narės ir kitos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos turi teisę pateikusios prašymą gauti ES tipo tyrimo sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Komisija ir kitos valstybės narės turi teisę pateikusios prašymą gauti techninių dokumentų kopijas ir paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atliktų tyrimų rezultatus. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga saugo ES tipo

tyrimo sertifikato, jo priedų ir papildymų kopijas, taip pat techninę bylą su gamintojo pateiktais dokumentais iki to sertifikato galiojimo pabaigos.

1.9. Gamintojas saugo ES tipo tyrimo sertifikato, jo priedų bei papildymų kopijas ir techninius dokumentus dešimt metų po sprogmenų pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti.

1.10. Įgaliotasis gamintojo atstovas gali pateikti šio aprašo 1.3 punkte nurodytą paraišką ir vykdyti aprašo 1.7 ir 1.9 punktuose nurodytas pareigas, jei jos nurodytos įgaliojime.

2. C2 MODULIS: Gamybos vidaus kontrole ir prižiūrimu gaminių tikrinimu atsitiktiniais intervalais pagrįsta atitiktis tipui.

2.1. Gamybos vidaus kontrole ir prižiūrimu gaminių tikrinimu atsitiktiniais intervalais pagrįsta atitiktis tipui yra atitikties įvertinimo procedūros dalis, kurią taikydamas gamintojas įvykdo šio aprašo 2.2, 2.3 ir 2.4 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina bei patvirtina, kad atitinkami sprogmenys atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir jiems taikomus taisyklių reikalavimus.

2.2. Gamyba. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrinta pagamintų sprogmenų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam tipui ir jiems taikomiems taisyklių reikalavimams.

2.3. Gaminių patikra. Kad patikrintų, ar kokybiškai atliekami sprogmenų vidaus patikrinimai, gamintojo pasirinkta paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atsitiktiniais tos įstaigos nustatytais intervalais atlieka sprogmenų patikrinimus arba paveda juos atlikti, atsižvelgdama, *inter alia*, į sprogmenų technologijos sudėtingumą ir gamybos mastą. Tiriama pakankama gatavų gaminių imtis, kurią paskelbtoji (notifikuota) įstaiga paima gamybos vietoje prieš pateikiant juos rinkai, ir atliekami reikiami šios imties bandymai, nurodyti atitinkamose darnųjų standartų dalyse, ir (arba) lygiaverčiai bandymai, nurodyti kitose atitinkamose techninėse specifikacijose, kad būtų patikrinta sprogmenų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam tipui ir atitinkamiems taisyklių reikalavimams. Kai pavyzdys neatitinka priimtino kokybės lygio, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga imasi atitinkamų priemonių.

Vertinant atitiktį taikytina atranka yra skirta nustatyti, ar sprogmenų gamybos procesas neviršija priimtinių ribų, taip siekiant užtikrinti sprogmenų atitiktį.

Gamintojas paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atsakomybe gaminius gamybos metu pažymi paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos identifikaciniu numeriu.

2.4. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija:

2.4.1. Kiekvieną sprogmenį, kuris atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomus taisyklių reikalavimus, gamintojas pažymi CE ženklu.

2.4.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno sprogmenų tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po sprogmenų pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kokio tipo sprogmeniui ji buvo parengta.

Sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančioms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

2.5. Įgaliotasis atstovas. Šio aprašo 2.4 punkte išvardytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu jos nurodytos įgaliojime.

3. D MODULIS: Gamybos proceso kokybės užtikrinimu pagrįsta atitiktis tipui.

3.1. Gamybos proceso kokybės užtikrinimu pagrįsta atitiktis tipui yra atitikties vertinimo procedūros dalis, kurią taikydamas gamintojas įvykdo šio aprašo 3.2 ir 3.5 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami sprogmenys atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir jiems taikomus taisyklių reikalavimus.

3.2. Gamyba. Gamintojas taiko patvirtintą kokybės sistemą, apimančią atitinkamų sprogmenų gamybą, gatavų gaminių tikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta aprašo 3.3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta aprašo 3.4 punkte.

3.3. Kokybės sistema:

3.3.1. Gamintojas pasirinktai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo atitinkamų sprogmenų kokybės sistemą.

Su paraiška pateikiama ši informacija ir dokumentai:

- gamintojo pavadinimas ir adresas bei, jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas, atstovo pavadinimas ir adresas;
- rašytinis pareiškimas, kad ta pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai;
- visa svarbi informacija apie numatomą sprogmenų kategoriją;
- kokybės sistemos dokumentai;
- patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir ES tipo tyrimo sertifikato kopija.

3.3.2. Kokybės sistema užtikrinama sprogmenų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam tipui ir jiems taikytiniems taisyklių reikalavimams.

Visi gamintojo priimti kokybės sistemos elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir metodiškai įforminami rašytinių veiklos strategijų, procedūrų ir instrukcijų forma. Kokybės sistemos dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Juose visų pirma tinkamai aprašoma:

- kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovaujančio personalo pareigos ir įgaliojimai, susiję su gaminių kokybe;
- atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo metodai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus naudojami;
- tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami prieš gamybą, gamybos metu ir po jos, ir jų atlikimo dažnumas;
- kokybės įrašai, t. y. patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitos ir t. t.;
- priemonės, skirtos stebėti, ar užtikrinama reikiama gaminių kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės sistema.

3.3.3. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka aprašo 3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus.

Ji preziumuoja, kad minėtus reikalavimus atitinka tie kokybės sistemos elementai, kurie atitinka reikiamas susijusio darniojo standarto specifikacijas.

Audito grupėje turi būti narys (-iai), turintis (-ys) patirties kokybės valdymo sistemų srityje, ir bent vienas narys, turintis patirties aptariamų gaminių vertinimo srityje ir išmanantis jų technologiją, taip pat audito grupė turi žinoti taikytinus taisyklių reikalavimus. Atliekant auditą surengiamas tikrinamasis vizitas gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri aprašo 3.3.1 punkte nurodytus patvirtinto tipo techninius dokumentus ir ES tipo tyrimo sertifikato kopiją, kad patikrintų gamintojo gebėjimą identifikuoti susijusius taisyklių reikalavimus ir atlikti reikalingus tyrimus, kad užtikrintų sprogmenų atitiktį tiems reikalavimams.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos audito išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

3.3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusias pareigas ir užtikrinti, kad sistema toliau veiktų tinkamai ir efektyviai.

3.3.5. Gamintojas praneša paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga įvertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema toliau atitiks šio aprašo 3.3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus, ar reikia ją iš naujo įvertinti.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

3.4. Paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos vykdoma priežiūra:

3.4.1. Priežiūros tikslas yra užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų pareigas, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.

3.4.2. Gamintojas leidžia paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai patekti į gamybos, tikrinimo, bandymų bei sandėliavimo vietas ir jas įvertinti, taip pat suteikia jai visą būtiną informaciją, visų pirma:

3.4.2.1. kokybės sistemos dokumentus;

3.4.2.2. kokybės įrašus, t. y. patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.

3.4.3. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atlieka periodinį auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas turi ir taiko kokybės sistemą, ir pateikia audito ataskaitą gamintojui.

3.4.4. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali iš anksto nepranešusi atvykti pas gamintoją. Tokių apsilankymų metu paskelbtoji (notifikuota) įstaiga prireikus gali atlikti gaminių bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar kokybės sistema tinkamai veikia. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga pateikia gamintojui savo apsilankymo ataskaitą ir, jeigu buvo atlikti bandymai, bandymų ataskaitą.

3.5. Žymėjimas CE ženklui ir ES atitikties deklaracija:

3.5.1. Kiekvieną atskirą sprogmenį, atitinkantį ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus taisyklių reikalavimus, gamintojas pažymi CE ženklui ir šio aprašo 3.3.1 papunktyje nurodytos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atsakomybe jos identifikaciniu numeriu.

3.5.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno sprogmens tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po sprogmens pateikimo rinkai, kad sprogmens civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kokio tipo sprogmeniui ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

3.6. Gamintojas laikotarpiu, kuris baigiasi praėjus 10 metų po sprogmens pateikimo rinkai, saugo šiuos dokumentus, kad sprogmens civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti:

- aprašo 3.3.1 papunktyje nurodytus dokumentus;

- informaciją apie aprašo 3.3.5 papunktyje nurodytus patvirtintus pakeitimus;

- paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos sprendimus ir ataskaitas, nurodytas aprašo 3.3.5, 3.4.3 ir 3.4.4 papunkčiuose.

3.7. Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja ją notifikuojančiąją instituciją apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi ją notifikuojančiosios institucijos prašymą pateikia joms atsisakytų išduoti, laikinai sustabdytų arba kitaip apriboto galiojimo kokybės sistemos patvirtinimų sąrašą.

Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja kitas paskelbtąsias (notifikuotas) įstaigas apie atsisakytus išduoti, laikinai sustabdytus, panaikintus ar kitaip apriboto galiojimo kokybės sistemos patvirtinimus, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemos patvirtinimus.

3.8. Įgaliotasis atstovas. Aprašo 3.3.1, 3.3.5 papunkčiuose, 3.5 ir 3.6 punktuose išvardytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu jos nurodytos įgaliojime.

4. E MODULIS: Gaminio kokybės užtikrinimu pagrįsta atitiktis tipui.

4.1. Gaminio kokybės užtikrinimu pagrįsta atitiktis tipui yra atitikties vertinimo procedūros dalis, kurią taikydamas gamintojas įvykdo aprašo 4.2 ir 4.5 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami sprogmenys atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir jiems taikomus taisyklių reikalavimus.

4.2. Gamyba. Gamintojas taiko patvirtintą kokybės sistemą, apimančią atitinkamų sprogmenų gamybą, gatavų gaminių tikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta aprašo 4.3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta aprašo 4.4 punkte.

4.3. Kokybės sistema:

4.3.1. Gamintojas pasirinktai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo atitinkamų sprogmenų kokybės sistemą.

Su paraiška pateikiama ši informacija ir dokumentai:

- gamintojo pavadinimas ir adresas bei, jei paraišką pateikia jo įgaliotasis atstovas, atstovo pavadinimas ir adresas;

- rašytinis pareiškimas, kad ta pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai;

- visa svarbi informacija apie numatomą sprogmenų kategoriją;

- kokybės sistemos dokumentai;

- patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir ES tipo tyrimo sertifikato kopija.

4.3.2. Kokybės sistema užtikrinama sprogmenų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam tipui ir taikytiniams taisyklių reikalavimams.

Visi gamintojo priimti kokybės sistemos elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir metodiškai įforminami rašytinių veiklos strategijų, procedūrų ir instrukcijų forma. Kokybės sistemos dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Juose visų pirma tinkamai aprašoma:

- kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovaujančio personalo pareigos ir įgaliojimai, susiję su gaminių kokybe;

- tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami gaminių pagaminus;

- kokybės įrašai, t. y. patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitos ir t. t.;

- priemonės, skirtos stebėti, ar veiksmingai veikia kokybės sistema.

4.3.3. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka 4.3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus.

Ji preziumuoja, kad minėtus reikalavimus atitinka tie kokybės sistemos elementai, kurie atitinka reikiamas susijusio darniojo standarto atitinkamas specifikacijas.

Audito grupėje turi būti narys (-iai), turintis (-ys) patirties kokybės valdymo sistemų srityje, ir bent vienas narys, turintis patirties atitinkamų gaminių vertinimo srityje ir išmanantis jų technologiją, taip pat audito grupė turi žinoti taikytinus taisyklių reikalavimus. Atliekant auditą surengiamas tikrinamasis vizitas gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri aprašo 4.3.1 papunktyje nurodytus patvirtinto tipo techninius dokumentus ir ES tipo tyrimo sertifikato kopiją, kad patikrintų gamintojo gebėjimą identifikuoti susijusius taisyklių reikalavimus ir atlikti reikalingus tyrimus, kad užtikrintų sprogmenų atitiktį tiems reikalavimams.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos audito išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

4.3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusias pareigas ir užtikrinti, kad sistema toliau veiktų tinkamai ir efektyviai.

4.3.5. Gamintojas praneša paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga įvertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema toliau atitiks aprašo 4.3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus, ar reikia ją iš naujo įvertinti.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos tyrimo išvados ir motyvuotas sprendimas dėl įvertinimo.

4.4. Paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos vykdoma priežiūra:

4.4.1. Priežiūros tikslas yra užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų pareigas, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.

4.4.2. Gamintojas leidžia paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai patekti į gamybos, tikrinimo, bandymų bei sandėliavimo vietas ir jas įvertinti, taip pat suteikia jai visą būtiną informaciją, visų pirma:

4.4.2.1. kokybės sistemos dokumentus;

4.4.2.2. kokybės įrašus, t. y. patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.

4.4.3. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atlieka periodinį auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas turi ir taiko kokybės sistemą, ir pateikia audito ataskaitą gamintojui.

4.4.4. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali iš anksto nepranešusi atvykti pas gamintoją. Tokių apsilankymų metu paskelbtoji (notifikuota) įstaiga prireikus gali atlikti gaminių bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar kokybės sistema tinkamai veikia. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga pateikia gamintojui savo apsilankymo ataskaitą ir, jeigu buvo atlikti bandymai, bandymų ataskaitą.

4.5. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija:

4.5.1. Kiekvieną sprogmenį, atitinkantį ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus taisyklių reikalavimus, gamintojas pažymi CE ženklu ir aprašo 4.3.1 papunktyje nurodytos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, jei ji prisiima atsakomybę, identifikaciniu numeriu.

4.5.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno sprogmens tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po sprogmens pateikimo rinkai, kad sprogmens civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kokio tipo sprogmeniui ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

4.6. Gamintojas 10 metų po sprogmens pateikimo rinkai saugo šiuos dokumentus, kad sprogmens civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti:

- aprašo 4.3.1 papunktyje nurodytus dokumentus;

- informaciją apie aprašo 4.3.5 papunktyje nurodytus patvirtintus pakeitimus;

- aprašo 4.3.5, 4.4.3 ir 4.4.4 papunkčiuose nurodytus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

4.7. Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja ją notifikuojančiąsias institucijas apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi ją notifikuojančiųjų institucijų prašymą pateikia joms atsisakytų išduoti, laikinai sustabdytų arba kitaip apriboto galiojimo kokybės sistemos patvirtinimų sąrašą.

Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga informuoja kitas notifikuotąsias įstaigas apie atsisakytus išduoti, laikinai sustabdytus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemos patvirtinimus.

4.8. Įgaliotasis atstovas. Aprašo 4.3.1, 4.3.5 papunkčiuose, 4.5 ir 4.6 punktuose nustatytas gamintojo pareigas jo vardu ir jo atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu jos nurodytos įgaliojime.

5. F MODULIS: Gaminio patikra pagrįsta atitiktis tipui.

5.1. Gaminio patikra pagrįsta atitiktis tipui yra atitikties įvertinimo procedūros dalis, kurią taikydamas gamintojas įvykdo šio aprašo 5.2 punkte, 5.5.1 papunktyje ir 5.6 punkte nustatytas pareigas ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami sprogmenys, kuriems taikytos aprašo 5.3 punkto nuostatos, atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir jiems taikomus taisyklių reikalavimus.

5.2. Gamyba. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrinta pagamintų sprogmens atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui ir jiems taikomiems taisyklių reikalavimams.

5.3. Patikra. Gamintojo pasirinkta paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus, kad patikrintų sprogmenų atitiktį ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui ir atitinkamiems taisyklių reikalavimams.

Tyrimai ir bandymai, kuriais nustatoma gaminių atitiktis atitinkamiems reikalavimams, gamintojui pasirinkus atliekami tiriant ir bandant kiekvieną gaminį, kaip nurodyta aprašo 5.4 punkte, arba tiriant ir bandant sprogmenis remiantis statistikos principais, kaip nurodyta aprašo 5.5 punkte.

5.4. Atitikties patikra tiriant ir išbandant kiekvieną gaminį:

5.4.1. Tiriami visi sprogmenys ir atliekami reikiami jų bandymai, nurodyti atitinkamuose darniuosiuose standartuose, ir (arba) lygiaverčiai bandymai, nurodyti kitose atitinkamose techninėse specifikacijose, kad būtų patikrinta jų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui ir atitinkamiems taisyklių reikalavimams. Jei tokio darniojo standarto nėra, dėl atliktinų bandymų sprendžia atitinkama paskelbtoji (notifikuota) įstaiga.

5.4.2. paskelbtoji (notifikuota) įstaiga išduoda atliktų tyrimų ir bandymų atitikties sertifikatą ir visus patvirtintus sprogmenis pažymi savo identifikaciniu numeriu arba paveda tai padaryti jos atsakomybe.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus 10 metų po sprogmenų pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti.

5.5. Statistinė atitikties patikra:

5.5.1. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrintas kiekvienos pagamintos partijos vienuarūšiškumas, ir sprogmenis tikrinti pateikia kaip vienuarūšes partijas.

5.5.2. Iš kiekvienos partijos paaimama atsitiktinė imtis. Tiriami visi imties sprogmenys ir atliekami reikiami jų bandymai, nurodyti atitinkamuose darniuosiuose standartuose, ir (arba) lygiaverčiai bandymai, nurodyti kitose atitinkamose techninėse specifikacijose, kad būtų patikrinta jų atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui, taikytiniems taisyklių reikalavimams ir nustatyta, ar partija turi būti priimta, ar atmesta. Jei tokio darniojo standarto nėra, dėl atliktinų bandymų sprendžia atitinkama paskelbtoji (notifikuota) įstaiga.

5.5.3. Jei partija priimama, visi partijos sprogmenys laikomi patvirtintais, išskyrus tuos imties sprogmenis, kurie neatitiko bandymų reikalavimų.

Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga išduoda atliktų tyrimų ir bandymų atitikties sertifikatą ir visus patvirtintus sprogmenis pažymi savo identifikaciniu numeriu arba paveda tai padaryti jos atsakomybe.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus 10 metų po sprogmenų pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti.

5.5.4. Jei partija nepatvirtinama, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga arba kompetentinga institucija imasi reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią tos partijos pateikimui rinkai. Jei partijos dažnai nepatvirtinamos, paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali laikinai sustabdyti statistinę patikrą ir imtis reikiamų priemonių.

5.6. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija:

5.6.1. Kiekvieną sprogmenį, atitinkantį ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą patvirtintą tipą ir taikomus taisyklių reikalavimus, gamintojas pažymi CE ženklu ir aprašo 5.3 punkte nurodytos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, jei ji prisiima atsakomybę, identifikaciniu numeriu.

5.6.2. Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno sprogmenų tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po sprogmenų pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kokio tipo sprogmeniui ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

Jei aprašo 5.3 punkte nurodyta paskelbtoji (notifikuota) įstaiga sutinka ir prisiima atsakomybę, gamintojas sprogmenis taip pat gali pažymėti jos identifikaciniu numeriu.

Jei paskelbtoji (notifikuota) įstaiga sutinka ir prisiima atsakomybę, gamintojas sprogmenis jos identifikaciniu numeriu gali pažymėti gamybos proceso metu.

5.7. Įgaliotasis atstovas. Gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu jos nurodytos įgaliojime. Įgaliotasis atstovas negali vykdyti šio aprašo 5.2 punkte ir 5.5.1 papunktyje nustatytų gamintojo pareigų.

6. G MODULIS: Vieneto patikra pagrįsta atitiktis.

6.1. Vieneto patikra pagrįsta atitiktis yra atitikties įvertinimo procedūra, kurią taikydamas gamintojas įvykdo aprašo 6.2, 6.3 ir 6.5 punktuose nustatytas pareigas ir prisiimdamas visą atsakomybę užtikrina ir patvirtina, kad atitinkamas sprogmuo, kuriam taikytos aprašo 6.4 punkto nuostatos, atitinka jam taikytinus taisyklių reikalavimus.

6.2. Techniniai dokumentai:

6.2.1. Gamintojas parengia techninius dokumentus ir pateikia juos aprašo 6.4 punkte nurodytai paskelbtajai (notifikuotai) įstaigai. Dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti sprogmenis atitiktį susijusiems reikalavimams, be to, prie jų pridedama tinkama pavojaus (-ų) analizė ir įvertinimas. Techniniuose dokumentuose nurodomi taikytini reikalavimai, ir šie dokumentai, kiek reikia vertinimui, apima sprogmenis projektavimą, gamybą ir veikimą. Techninius dokumentus, kai tikslinga, sudaro bent šie dokumentai ir informacija:

- bendras sprogmenis aprašymas;
- projekto eskizas ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kt. brėžiniai ir schemos;
- tiems brėžiniams ir schemoms bei sprogmenis veikimui suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai;

- visiškai arba iš dalies taikomų darniųjų standartų, kurių nuorodos paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, sąrašas ir, jei tie darnieji standartai nebuvo taikomi, sprendimų, kuriais užtikrinama atitiktis esminiams taisyklių saugos reikalavimams, aprašymas, įskaitant kitų taikytų atitinkamų techninių specifikacijų sąrašą. Jeigu darnieji standartai taikyti iš dalies, techniniuose dokumentuose nurodomos taikytos dalys;

- atliktų projektinių skaičiavimų, tyrimų ir kt. rezultatai;
- bandymų ataskaitos.

6.2.2. Gamintojas saugo techninius dokumentus 10 metų po sprogmenis pateikimo rinkai, kad susijusios sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti.

6.3. Gamyba. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėseną būtų užtikrinta pagaminto sprogmenis atitiktis taikytiniams taisyklių reikalavimams.

6.4. Patikra. Gamintojo pasirinkta paskelbtoji (notifikuota) įstaiga atlieka arba paveda atlikti reikiamus tyrimus ir bandymus, nurodytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose, ir (arba) lygiaverčius bandymus, nurodytus kitose atitinkamose techninėse specifikacijose, kad patikrintų sprogmenis atitiktį taikytiniams taisyklių reikalavimams. Jei tokio darniojo standarto nėra, dėl atliktinų bandymų sprendžia atitinkama paskelbtoji (notifikuota) įstaiga.

Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga išduoda atliktų tyrimų ir bandymų atitikties sertifikatą ir patvirtintą sprogmenį pažymi savo identifikaciniu numeriu arba paveda tai padaryti jos atsakomybe.

Gamintojas saugo atitikties sertifikatus 10 metų po sprogmenis pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų juos patikrinti.

6.5. Žymėjimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija:

6.5.1. Kiekvieną sprogmenį, atitinkantį taikytinus taisyklių reikalavimus, gamintojas pažymi CE ženklu ir aprašo 6.4 punkte nurodytos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atsakomybe jos identifikaciniu numeriu.

6.5.2. Gamintojas parengia rašytinę ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po sprogmenis pateikimo rinkai, kad sprogmenų civilinės apyvartos kontrolę atliekančios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodomas sprogmuo, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

6. Įgaliotasis atstovas. Aprašo 6.2.2 papunktyje ir 6.5 punkte išvardytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu jos nurodytos įgaliojime.
